

49 straipsnis. Prekės, tiekiamos į kitą valstybę narę

1. Taikant 0 procentų PVM tarifą apmokestinamos prekės, tiekiamos kitoje valstybėje narėje įregistruotam PVM mokėtojai, kuris šių prekių tiekėjui nurodė tos kitos valstybės narės jam suteiktą PVM mokėtojo kodą, ir išgabena iš šalies teritorijos į kitą valstybę narę (neatsižvelgiant į tai, kas (prekių tiekėjas, pirkėjas ar bet kurio iš jų užsakymu trečioji šalis) prekes gabena).

Komentaras

1. Šiame straipsnyje nurodytais atvejais 0 proc. PVM tarifas taikomas tik tada, jeigu yra įvykdytos šios sąlygos:

1.1. prekės tiekiamos kitoje valstybėje narėje įregistruotam PVM mokėtojai (**Direktyvos 2006/112/EB 138 straipsnio 1 dalis**);

1.2. pirkėjas įgyja teisę disponuoti prekėmis, t. y. kad sandoris būtų laikomas prekių tiekimu asmeniui, kaip tai suprantama pagal PVM-direktyvos 2006/112/EB 14 straipsnio 1 dalį, būtina, kad šis sandoris suteiktų šiam asmeniui teisę realiai disponuoti prekėmis kaip savininkui. Pagal ESTT praktiką (bylos C-78/12 *Evita-K*, C-526/13 *Fast Bunkering Klaipėda*, C-108/17 *Enteco Baltic*) „prekių tiekimo“ sąvoka, įtvirtinta šioje nuostatoje, reiškia ne nuosavybės teisės perdavimą taikomą nacionalinėje teisėje numatytais būdais, bet apima visus materialiojo turto perleidimo sandorius, kuriais viena šalis suteikia kitai šaliai teisę disponuoti tuo turtu taip, lyg ji būtų šio turto savininkė.

Taigi prekių tiekimo momento nustatymas priklauso nuo disponavimo perduodamomis prekėmis kaip prekių savininkui teisės perėjimo prekių gavėjui ar kitam asmeniui momento ir nėra sietinas su nuosavybės teisės perleidimu, kaip jis suprantamas pagal Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nuostatas bei gali apimti tokius atvejus, kai asmuo, nors ir nėra laikomas savininku pagal Civilinio kodekso nuostatas, tačiau turi teisę disponuoti prekėmis kaip savininkas. Tai, ar asmuo turi teisę disponuoti prekėmis kaip prekių savininkas, priklauso nuo tokių kriterijų kaip teisės priimti sprendimus, atlikti tam tikrus veiksmus su prekėmis (pvz., prekes pervežti, supakuoti, perdirbti ir pan.), įgijimo, nuo rizikos dėl prekių žuvimo, sugadinimo ir pan. veiksmų perėjimo ir pan.;

1.3. prekės fiziškai išgabena iš tiekėjo valstybės narės teritorijos, o už prekių išgabėimą atsakingas prekių tiekėjas ar pirkėjas.

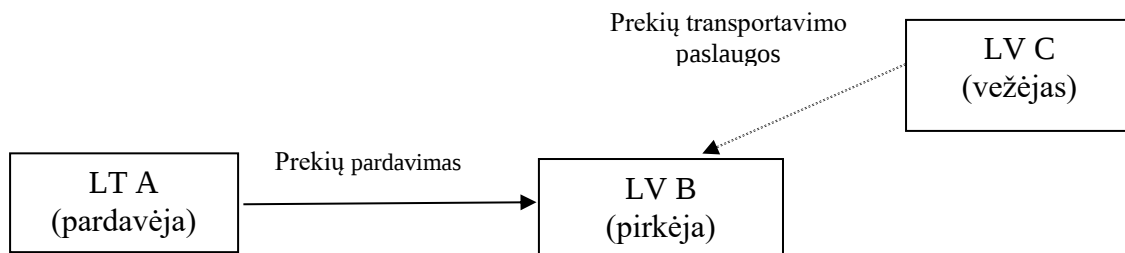
Sprendžiant klausimą, kuris asmuo yra laikomas atsakingu už transportavimo organizavimą, reikia įvertinti, kieno transportu prekės buvo išgabentos, kas sudarė prekių transportavimo sutartį, kas faktiškai užsakė transportą, kam už transportavimo paslaugas buvo išrašyta PVM sąskaita faktūra, kuris asmuo apmokėjo transportavimo kaštus, kas pateikė vežėjams duomenis, būtinus transportavimui atlikti ir pan.

Tuo atveju, kai dalį transportavimo organizavimo veiksmų atlieka pardavėjas, o dalį pirkėjas, vertinant, kuris asmuo veikia kaip transportavimo organizatorius, reikėtų didžiausią dėmesį atkreipti į tai, kas davė nurodymą vežėjui arba pateikė vežėjui duomenis, būtinus transportavimui atlikti (nurodė galutinį adresą, sandėlio duomenis ir pan.).

Tais atvejais, kai transportavimui yra naudojamas pardavėjui priklausantis (nuosavybės teise ar kitais pagrindais valdomas) transportas, laikoma, kad transportavimą organizavo pardavėjas, o jei naudojamas pirkėjui priklausantis transportas, laikoma, kad transportavimą organizavo pirkėjas.

1 pavyzdys

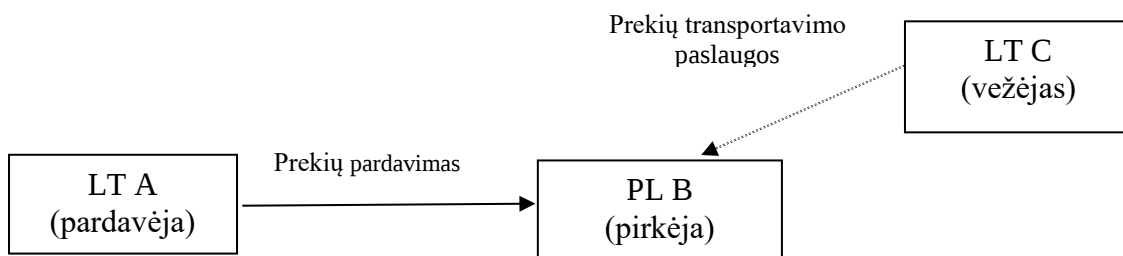
Lietuvos įmonė A, PVM mokėtoja, pardavė prekes Latvijos įmonei B, PVM mokėtojai EXW Vilnius sąlygomis. Latvijos įmonė kaip prekių savininkė sudarė prekių transportavimo sutartį su Latvijos vežėju C ir prekės buvo išgabentos iš Lietuvos į Latviją. Latvijos įmonė B pateikė Lietuvos įmonei A dokumentus, įrodančius, kad prekės buvo išvežtos iš Lietuvos.

Įmonė A galėtų patiektoms prekėms taikyti 0 proc. PVM tarifą, jei turėtų visas šias aplinkybes patvirtinančius dokumentus, t. y.: kad Latvijos įmonė B yra registruota PVM mokėtoja Latvijoje, prekės buvo parduotos ir teisės disponuoti jomis kaip savininkei Latvijos įmonei B buvo perduotos (šias aplinkybes galėtų įrodyti INCOTERMS pardavimo sąlygos EXW), prekės iš Lietuvos į kitą valstybę narę buvo išgabentos Latvijos įmonės B (pirkėjos) užsakymu (Latvijos įmonės vežimo sutarties kopija; apmokėjimo kopija; PVM sąskaitos faktūros, išrašytos Latvijos įmonei už vežimo paslaugas, kopija; Latvijos įmonės nurodymai kokia transporto priemonė atvažiuos; patvirtinimas, kad transportą samdys Latvijos įmonė ir pan.).

2 pavyzdys

Lietuvos įmonė A, PVM mokėtoja, pardavė prekes Lenkijos įmonei B, PVM mokėtojai, EXW sąlygomis Marijampolė. Lenkijos įmonė sudarė prekių transportavimo sutartį su Lietuvos vežėju C ir prekės buvo išgabentos iš Lietuvos į Estiją, kur Lenkijos įmonė turi sandėlį. Lenkijos įmonė B pateikė Lietuvos įmonei A dokumentus, įrodančius, kad prekės buvo išvežtos iš Lietuvos.

Įmonė A galėtų patiektoms prekėms taikyti 0 proc. PVM tarifą, jei turėtų visas šias aplinkybes patvirtinančius dokumentus, t. y.: kad Lenkijos įmonė B yra registruota PVM mokėtoja Lenkijoje, prekės buvo parduotos ir teisės disponuoti jomis kaip savininkei Lenkijos įmonei B buvo perduotos (šias aplinkybes galėtų įrodyti INCOTERMS pardavimo sąlygos EXW), prekės iš Lietuvos į kitą valstybę narę (šiuo atveju – Estiją) buvo išgabentos Lenkijos įmonės B (pirkėjos) užsakymu (Lietuvos įmonės vežimo sutarties kopija; apmokėjimo kopija; PVM sąskaitos faktūros, išrašytos Lenkijos įmonei už vežimo paslaugas, kopija; Lenkijos įmonės nurodymai kokia transporto priemonė atvažiuos; patvirtinimas, kad transportą samdys Lenkijos įmonė ir pan.).

3 pavyzdys

Lietuvos įmonė A, PVM mokėtoja, pardavė prekes Lenkijos įmonei B, PVM mokėtojai. Prekes išgabeno Lenkijos įmonės B prekių pirkėjos pasamdytas vežėjas ir prekės buvo išgabentos iš Lietuvos į Lenkiją. Lenkijos įmonė B pateikė Lietuvos įmonei A dokumentus, įrodančius, kad prekės buvo išvežtos iš Lietuvos.

Įmonė A pateiktu atveju 0 proc. PVM tarifo taikyti negali, kadangi prekes išgabeno Lenkijos įmonės B prekių pirkėjo pasamdytas vežėjas.

2. PVM mokėtojas, pritaikęs 0 proc. PVM tarifą pagal PVM įstatymo 49 straipsnį, privalo turėti įrodymus, nurodytus Reglamento (ES) Nr. 282/2011 (toliau – Reglamentas) 45a straipsnyje, arba kitus įrodymus, kad prekės išgabentos iš šalies teritorijos, ir įrodymus, kad asmuo, kuriam prekės išgabentos, yra kitoje valstybėje narėje registruotas PVM mokėtojas (PVM įstatymo 56 straipsnis).

PVM mokėtojas gali remtis arba Reglamento 45a straipsnyje nurodytais dokumentais, arba kitais dokumentais, nurodytais PVM įstatymo 56 straipsnio 1 dalies komentare.

Įrodymai pagal Reglamento 45a straipsnį	
Reglamento 45a str. 3 dalies a punktas (toliau – A punktas):	Reglamento 45a str. 3 dalies b punktas (toliau – B punktas):
• pasirašytas krovinių vežimo keliais dokumentas arba pranešimas, • konosamentas, • oro krovinio sąskaita faktūra, arba • prekių vežėjo sąskaita faktūra.	• draudimo liudijimas, susijęs su prekių išsiuntimu; • banko dokumentai, kuriais įrodoma, kad už prekių išsiuntimą ar išgabenimą sumokėta, • oficialūs dokumentai, kuriuos išduoda valdžios institucija (notaras, kuriais patvirtinamas prekių atvykimas į paskirties valstybę narę); • sandėlio savininko išrašytas kvitas, kuriuo patvirtinamas prekių sandėliavimas toje valstybėje narėje.

Kai už prekių gabenimą atsakingas tiekėjas, jis turi turėti: bent 2 vienas kitam neprieštaraujančius įrodymus, nurodytus A punkte, kuriuos išdavė dvi skirtingos viena nuo kitos, nuo pardavėjo ir pirkėjo nepriklausančios šalys arba vieną iš įrodymų, nurodytų A punkte, ir vieną iš įrodymų, nurodytų B punkte, išduotus dviejų skirtingų viena nuo kitos, nuo pardavėjo ir pirkėjo nepriklausomų šalių ir vienas kitam neprieštaraujančius.

Kai už prekių gabenimą atsakingas pirkėjas, tiekėjas turi turėti: bent 2 vienas kitam neprieštaraujančius įrodymus, nurodytus A punkte, arba vieną iš įrodymų nurodytų A punkte, kartu su vienu jam neprieštaraujančiu įrodymu, nurodytu B punkte, išduotus dviejų skirtingų nuo pardavėjo ir pirkėjo nepriklausomų šalių ir rašytinį pirkėjo patvirtinimą, kuriame nurodyta: prekių paskirties valstybė narė; patvirtinimo išdavimo data; pirkėjo pavadinimas, adresas; prekių rūšis, kiekis; prekių atvykimo data ir vieta; pirkėjo vardu prekes priimančiojo asmens tapatybė; transporto priemonių tiekimo atveju – transporto priemonės identifikacinis numeris.

~~Kokie įrodymai galėtų patvirtinti, kad šios sąlygos įvykdytos nurodyta PVM įstatymo 56 straipsnio 1 dalies komentare.~~

Taip pat, **norėdamas taikyti 0 proc. PVM tarifą tiekiamoms prekėms** Lietuvos PVM mokėtojas prekių tiekimus kitos valstybės narės PVM mokėtojams (**PVM įstatymo 49 straipsnio 6 dalies nuostatos**) turi **tinkamai** deklaruoti Prekių tiekimą ir paslaugų teikimą į kitas Europos Sąjungos valstybes nares ataskaitoje (~~forma~~ **FR0564 forma**), kurios užpildymo taisyklės patvirtintos

Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2004 m. kovo 12 d. [isakymu Nr. VA-34](#) „Dėl Prekių tiekimo ir paslaugų teikimo į kitas Europos Sąjungos valstybes nares ataskaitos FR0564 formos užpildymo, teikimo ir tikslinimo taisyklių patvirtinimo“.

2 pavyzdys

Lietuvos įmonė A, PVM mokėtoja, 201722 m. liepos mėnesį Latvijos įmonei B (kuri yra registruota PVM mokėtoja Latvijoje) už 20 000 Eur patiekė statybinių medžiagų. Įmonė A įmonei B išrašytoje PVM sąskaitoje faktūroje nurodė pirkėjo (įmonės B) PVM mokėtojo kodą. Be to, įmonė A turi dokumentus, patvirtinančius kad prekės fiziškai išgabentos iš Lietuvos ir patiektos įmonei B (statybinių medžiagų pirkimo - pardavimo sutartį, šių medžiagų gabavimo važtaraščio kopiją su žyma, kad prekės gautos, taip pat pirkėjo patvirtinimą, kad šis statybines medžiagas gavo).

Šiuo atveju įmonė A tiekiamoms į Latviją statybinėms medžiagoms gali taikyti 0 proc. PVM tarifą. Tiekiamų prekių apmokestinamąją vertę – 20 000 Eur įmonė traukia į to mokestinio laikotarpio, kada buvo išrašyta PVM sąskaita faktūra, PVM deklaracijos 18 laukelį „ES PVM mokėtojams patiektos prekės (0 proc.)“.

Be to, įmonė A duomenis apie šių tiekiamų prekių vertę turi įtraukti į Prekių tiekimo ir paslaugų teikimo į kitas Europos Sąjungos valstybes nares ataskaitos FR0564 formos 13 laukelį.

3. Kai Lietuvos PVM mokėtojas tiekia prekes (kurių tiekimo vieta laikoma Lietuva) kitos valstybės narės pirkėjui, neįregistruotam savo valstybėje narėje PVM mokėtoju (pvz., neapmokestinamajam asmeniui, apmokestinamajam asmeniui, kuriam pagal savo šalies įstatymą nėra prievolės registruotis PVM mokėtoju ir pan.), tai patiektoms prekėms 0 proc. PVM tarifas netaikomas (išskyrus atvejus aprašytus žemiau), nors prekės ir būtų parduotos, pirkėjo ar trečiojo asmens išgabamos iš Lietuvos. Šiuo atveju taikomas standartinis arba lengvatinis, jeigu toks nustatytas, PVM tarifas. Šios nuostatos netaikomos kai dėl Lietuvos PVM mokėtojo vykdomos kitoje valstybėje narėje nuotolinės prekybos prekių vieta persikelia į tą kitą valstybę narę (žr. PVM įstatymo 12 straipsnio komentarą).

Tuo atveju, kai Lietuvos PVM mokėtojas pritaiko 0 proc. PVM tarifą kitos valstybės narės pirkėjui, neįregistruotam savo valstybėje narėje PVM mokėtoju, tai mokesčių administratorius kontrolės veiksmų metu, įvertinęs visas su tokiu sandoriu susijusias aplinkybes, dokumentus bei visą kitą reikšmingą informaciją ir nenustatęs tiekėjo nesažingumo, vadovaudamasis ESTT priimtais sprendimais (bylos C-587/10 *VSTR*, C-492/13 *Traum*, C-24/15 *Plöckl*, C-21/16 *Euro Tyre BV-Sucursal EM Portugal*) gali priimti sprendimą, kad tiekiamoms prekėms 0 proc. PVM tarifas galėjo būti taikomas. Dokumentai, kurie galėtų pagrįsti 0 proc. PVM tarifo taikymą tokiu atveju nurodyti PVM įstatymo 56 straipsnio 1 dalies komentare.

31 pavyzdys

Lietuvos įmonė A **PVM mokėtoja**, 201722 m. liepos mėnesį patiekė baldus Lenkijos biudžetinei įstaigai B, kuri nevykdo ekonominės veiklos ir nėra įregistruota Lenkijoje PVM mokėtoja. Tarkime, minėtai biudžetinei įstaigai buvo patiekta baldų už 45 000 Eur (be PVM). Patiekti baldai paties pirkėjo - Lenkijos biudžetinės įstaigos B buvo išgabenti į Lenkiją.

Kadangi Lenkijos pirkėjas nenurodė tiekėjui savo šalies PVM mokėtojo kodo (jis nėra įregistruotas PVM mokėtoju savo šalyje), tai nors baldai buvo išgabenti iš Lietuvos, tačiau šiam tiekimui 0 proc. PVM tarifas netaikomas. Šiuo atveju, Lietuvos įmonė A išrašytoje Lenkijos įstaigai B PVM sąskaitoje faktūroje be patiektų baldų apmokestinamosios vertės – 45 000 Eur turi nurodyti 21 proc. PVM tarifą ir PVM sumą – 9 450 Eur (45 000 x 21 proc.).

Įmonė A 201722 m. liepos mėn. PVM deklaracijos 11 laukelyje nurodo patiektų prekių apmokestinamąją vertę – 45 000 Eur, o 29 laukelyje – 9 450 Eur PVM sumą.

4 pavyzdys

Lietuvos įmonė B sudarė prekių tiekimo sutartį su Lenkijos ūkininku, kuris prekiauja savo užauginta produkcija, tačiau nėra įsiregistravęs PVM mokėtoju Lenkijoje. Įmonė B patiekė prekių už 10 000 Eur, kurias apmokestino 0 proc. PVM tarifu ir pati jas pristatė į Lenkiją.

Taigi šiuo atveju nors įmonė B neturėtų teisės taikyti 0 proc. PVM tarifo patiektoms prekėms, kadangi Lenkijos ūkininkas nėra įsiregistravęs PVM mokėtoju, tačiau mokesčių administratorius, atliekamų kontrolės veiksmų metu, įvertinęs visas su minėtu sandoriu susijusias aplinkybes (kad įmonė B veikė sąžiningai ir ėmėsi visų galimų pagrįstų priemonių, kad įsitikintų, kad jos atliekamas tiekimas Europos Sąjungos viduje nelemia jos dalyvavimo sukčiavime mokesčių srityje, kad Lenkijos ūkininkas įsigydamas prekes veikė kaip apmokestinamasis asmuo, kad prekės buvo fiziškai išgabentos iš Lietuvos teritorijos ir Lenkijos ūkininkas įgijo teisę jomis disponuoti, kaip savininkas), dokumentus bei visą kitą reikšmingą informaciją, priėmė sprendimą leisti taikyti 0 proc. PVM tarifą.

Atkreiptinas dėmesys, kad tarp Europos Sąjungos valstybių narių yra valstybių (pvz., Lenkija, Ispanija ir kt.), kurios turi dvigubą PVM mokėtojų registravimo sistemą, t. y. suteikia PVM mokėtojų kodus, kurie galioja tik sandoriams, sudaromiems valstybės viduje ir kurių galiojimas negali būti patikrintas nei Europos Komisijos svetainėje, nei Lietuvos VMI priemonėmis, ir PVM mokėtojų kodus, kurie yra naudojami tarptautinės prekybos sandoriams, kurie gali būti patikrinti Europos Komisijos svetainėje ir Lietuvos VMI priemonėmis.

52 pavyzdys

Lietuvos įmonė B, **PVM mokėtoja**, 201722 m. rugsėjo mėnesį sudarė **statybinių** prekių tiekimo sutartį su Lenkijos įmone C, kuri nurodė jai mokesčių administratoriaus suteiktą PVM mokėtojo kodą Lenkijoje. Įmonė B patiekė įmonei C prekių už 10 000 Eur (be PVM), pati prekes pristatė į Lenkijos įmonės sandėlį ir šį sandorį apmokestino 0 proc. PVM tarifu.

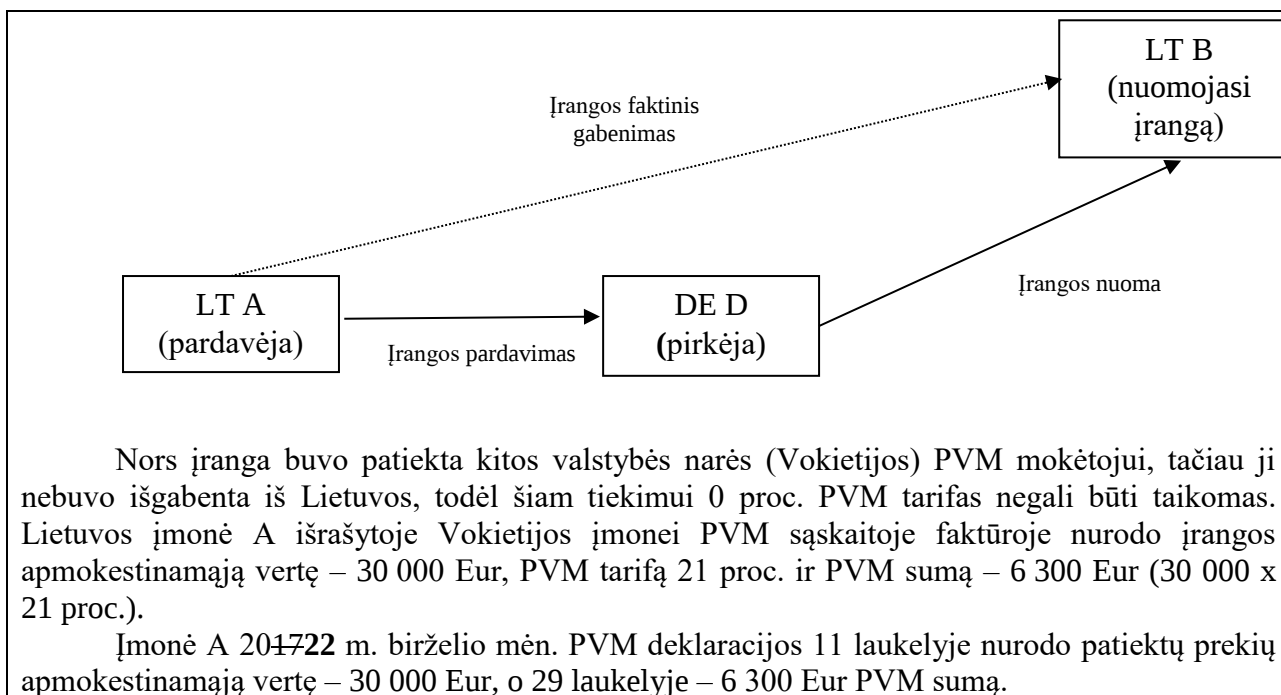
Paaikšėjo, kad įmonės C nurodytas PVM mokėtojo kodas yra taikomas tik prekybai Lenkijos Respublikos viduje, o tarptautinei prekybai įmonė C nėra įsiregistravusi PVM mokėtoja.

Taigi šiuo atveju įmonė B neturiėtų teisės taikyti 0 proc. PVM tarifo patiektoms prekėms **ir turi apskaičiuoti PVM, taikant standartinį PVM tarifą**, tačiau mokesčių administratoriui įvertinus visas su minėtu sandoriu susijusias aplinkybes (kad įmonė B veikė sąžiningai ir ėmėsi visų galimų pagrįstų priemonių, kad įsitikintų, kad jos atliekamas tiekimas Europos Sąjungos viduje nelemia jos dalyvavimo sukčiavime mokesčių srityje, kad įmonė C įsigydamas prekes veikė kaip apmokestinamasis asmuo, kad prekės buvo fiziškai išgabentos iš Lietuvos teritorijos ir įmonė C įgijo teisę jomis disponuoti, kaip savininkė), dokumentus bei visą kitą reikšmingą informaciją, priėmė sprendimą leisti taikyti 0 proc. PVM tarifą.

4. Jeigu Lietuvos PVM mokėtojo kitos valstybės narės PVM mokėtojui patiektos prekės nebuvo fiziškai išgabentos iš Lietuvos (tiekęjas neturi šių prekių išgabenimo iš Lietuvos įrodymų), tai tokiems tiekimams jis neturi teisės taikyti 0 proc. PVM tarifo. Tokiu atveju, nors prekės patiektos valstybės narės PVM mokėtojui, tačiau, neturint įrodymų apie jų išvežimą iš Lietuvos, joms taikomas standartinis arba lengvatinis, jeigu toks nustatytas, PVM tarifas.

6 pavyzdys

Lietuvos įmonė A, PVM mokėtoja, 201722 m. birželio mėnesį patiekė Vokietijos įmonei D, PVM mokėtojai, įrangą už 30 000 Eur (be PVM). Vokietijos PVM mokėtojo nurodymu, patiekta įranga buvo perduota Lietuvos įmonei B, su kuria Vokietijos įmonė sudarė įrangos nuomos sutartį.

5. Taikant 0 proc. PVM tarifą apmokestinami Lietuvos PVM mokėtojų Lietuvoje kitos valstybės narės PVM mokėtojai pagal sudarytą su juo dvišalę, trišalę ar kitokią sutartį patiekti kilnojamieji daiktai, kurie pirkėjo nurodymu perduodami kitai Lietuvos įmonei, su kuria pirkėjas yra sudaręs šių kilnojamųjų daiktų aptarnavimo, apdirbimo ar perdirbimo paslaugų teikimo sutartį, o po jų aptarnavimo, apdirbimo ar perdirbimo išgabunami į kitą (pirkėjo) valstybę narę. ~~Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2004 m. gegužės 20 d. įsakymu Nr. VA-99 patvirtintos Pridėtinės vertės mokesčio už įvežamus iš užsienio ar Lietuvoje įsigijamus kilnojamuosius daiktus ir jų aptarnavimo, apdirbimo bei perdirbimo paslaugas apskaičiavimo rekomendacijos, kuriose išdėstytos nuostatos kokiomis sąlygomis minėtiems sandoriams gali būti taikomas 0 proc. PVM tarifas.~~ Pritaikęs tiekiamiems kitos valstybės narės PVM mokėtojai kilnojamiesiems daiktams 0 proc. PVM tarifą, Lietuvos PVM mokėtojas ~~privalo~~**turi**:

5.1. išrašytoje kilnojamųjų daiktų tiekimo PVM sąskaitoje faktūroje nurodyti pirkėjo (kitos valstybės narės) PVM mokėtojo kodą bei nuorodą į PVM įstatymo 49 straipsnio 1 dalį arba į ~~PVM~~**EDirektyvos 2006/112/EB 138** straipsnio 1 dalį arba įrašyti „tiekimas į kitą ES valstybę narę“;

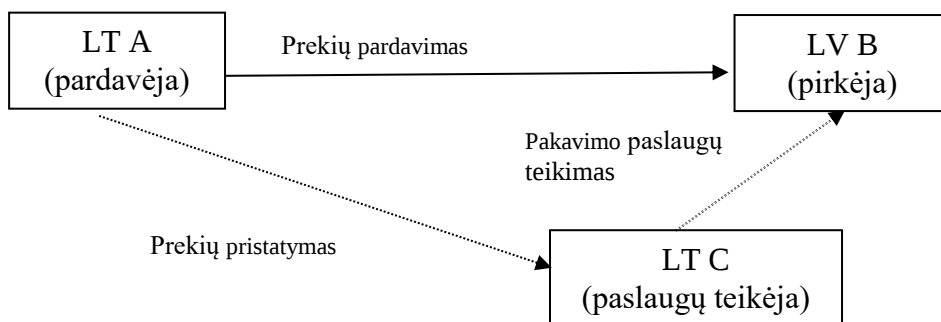
5.2. turėti patiektų kilnojamųjų daiktų (po jų aptarnavimo, apdirbimo ar perdirbimo) išgabavimo iš Lietuvos įrodymus. Įmonė pati turi nuspręsti kaip surinkti šiuos įrodymus, pvz., gauti ar iš kilnojamųjų daiktų aptarnavimo, apdirbimo ar perdirbimo paslaugų teikėjo, iš paties kitos valstybės narės pirkėjo ar pan.;

5.3. turėti įrodymus, kad paslaugų teikėjas aptarnavo, apdirbo, perdirbo būtent jo patiektus kitos valstybės narės PVM mokėtojai kilnojamuosius daiktus, ir kad visi patiekti kilnojamieji daiktai po jų aptarnavimo, apdirbimo ar perdirbimo buvo išgabenti iš Lietuvos. Šiam tikslui PVM mokėtojas turėtų gauti iš paslaugų teikėjo ar paties kilnojamųjų daiktų pirkėjo reikiamus dokumentus, pvz., išeigų normas, kalkuliacijas, kitus apskaičiavimus, kuriuose būtų pateikta informacija, kiek paslaugų teikėjas sunaudojo jam perduotų kilnojamųjų daiktų tiems konkrečioms kilnojamiesiems daiktams pagaminti (perdirbti), kurie visi buvo išgabenti iš Lietuvos (pvz., audinių tiekėjas turi turėti apskaičiavimus, kad visi audiniai, kurių tiekimui buvo taikytas 0 proc. PVM tarifas, siuvimo paslaugų gavėjo buvo sunaudoti tiems siuvimo gaminiams pasiūti, kurie po jų pasiuvimo buvo išgabenti iš Lietuvos ir pan.);

5.4. šiuos tiekimus deklaruoti Pridėtinės vertės mokesčio deklaracijos (~~forma~~FR0600 **forma**) 18 laukelyje ir Prekių tiekimo ir paslaugų teikimo į kitas ES valstybes nares ataskaitos (~~forma~~FR0564 **forma**) 13 laukelyje.

7 pavyzdys

Lietuvos įmonė A, PVM mokėtoja, 201722-09-29 pardavė prekes Latvijos įmonei B, PVM mokėtojai. Prieš išgabenant prekes iš Lietuvos teritorijos, Latvijos įmonės B užsakymu, prekės buvo nugabentos Lietuvos įmonei C pakavimo paslaugoms suteikti. Įmonė B įsipareigojo įsigytas prekes išvežti iš Lietuvos teritorijos per 30 dienų ir pateikti įmonei A dokumentus, įrodančius, kad prekės buvo išvežtos. Įmonei C, supakavus prekes, įmonė B jas 201722-10-20 išgabeno iš Lietuvos teritorijos ir atsiuntė įmonei A tai patvirtinančius dokumentus.

Įmonė A turi teisę patiektoms prekėms taikyti 0 proc. PVM tarifą bei atsižvelgiant į tai, kad prekių išgabavimo dokumentai buvo gauti iki 201722 m. rugsėjo mėnesio PVM deklaracijos (~~forma~~FR0600 **forma**) pateikimo termino pabaigos (t. y. iki 201722-10-25), tai patiektų prekių apmokestinamoji vertė deklaruojama šio mėnesio PVM deklaracijos 18 laukelyje bei šio mėnesio Prekių tiekimo ir paslaugų teikimo į kitas Europos Sąjungos valstybes nares ataskaitos (~~forma~~FR0564 **forma**) 13 laukelyje.

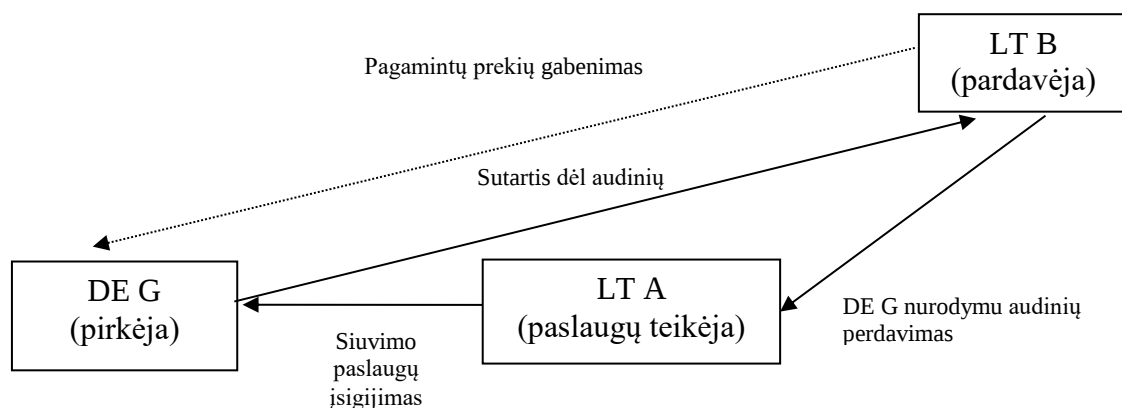
6. Jeigu PVM mokėtojas, patiekęs kitos valstybės narės PVM mokėtojai kilnojamuosius daiktus iki to mokesčio laikotarpio, kurį minėti kilnojamieji daiktai buvo patiekti, PVM deklaracijos pateikimo termino pabaigos dar negauna šių kilnojamųjų daiktų (po jų aptarnavimo, apdirbimo ar perdirbimo) išgabavimo iš Lietuvos įrodymų, tai jis turėtų mokesčių administratoriui pateikti raštišką laisvos formos pranešimą ir nurodyti, kada numatoma pateikti kilnojamųjų daiktų išgabavimo įrodymus, pagrindžiant tai atitinkamais dokumentais.

Jeigu minėtus kilnojamuosius daiktus Lietuvoje kitos valstybės narės PVM mokėtojai patiekęs PVM mokėtojas neturės kilnojamųjų daiktų (po jų aptarnavimo, apdirbimo ar perdirbimo) išgabavimo iš Lietuvos ir kitų įrodymų, tai jis neturi teisės taikyti šiems tiekimams 0 proc. PVM tarifo.

8 1 pavyzdys

Vokietijos įmonė G, PVM mokėtoja, sudarė su Lietuvos siuvimo įmone A, PVM mokėtoja, moteriškų drabužių siuvimo iš lietuviškų audinių paslaugų teikimo sutartį. Šiam tikslui Vokietijos įmonė G Lietuvoje sudarė sutartį su įmone B, PVM mokėtoja, dėl audinių įsigijimo iš šios įmonės.

Įmonė B, patiektus Vokietijos įmonei G audinius, šios įmonės nurodymu perduoda įmonei A, siuvančiai iš šių audinių drabužius. Pasiūti drabužiai išgabunami į Vokietiją.

Šiuo atveju įmonė B, tiekiamiems Vokietijos įmonei G audiniams turi teisę taikyti 0 proc. PVM tarifą.

Tarkime, 201722 m. liepos mėnesį įmonė B patiekė Vokietijos įmonei G audinių už 9 000 Eur.

Įmonės B išrašytoje Vokietijos įmonei G audinių tiekimo PVM sąskaitoje faktūroje būtinai turi būti nurodytas pirkėjo – Vokietijos PVM mokėtojo kodas, be to nurodoma audinių vertė be PVM – 9 000 Eur, PVM tarifas – 0 proc. 201722 m. liepos mėnesio PVM deklaracijoje (forma FR0600) įmonė B įrašo 18 laukelyje – 9 000 Eur.

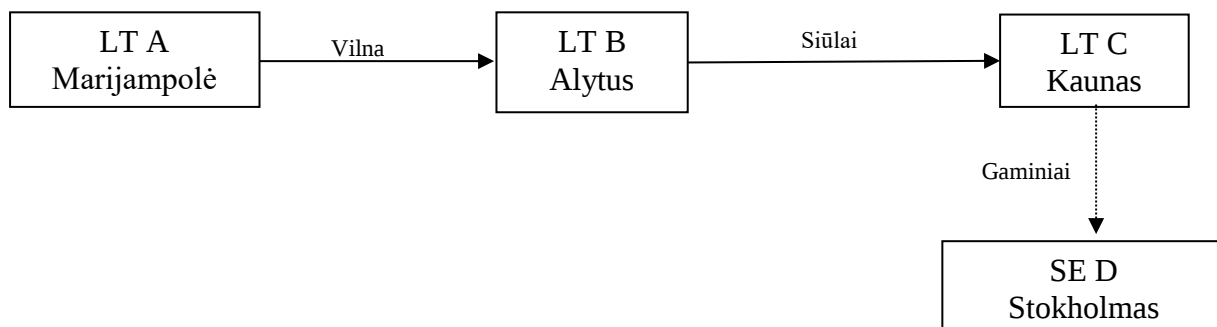
Be to, šių patiektų audinių apmokestinamąją vertę (9 000 Eur) įmonė B turi deklaruoti Prekių tiekimo ir paslaugų teikimo į kitas Europos Sąjungos valstybes nares ataskaitoje (forma FR0564 forma).

Iki liepos mėnesio PVM deklaracijos pateikimo termino pabaigos (iki 201722-08-25) įmonė B negavo iš įmonės A (arba Vokietijos įmonės G siuvimo gaminių, kuriems pasiūti buvo sunaudoti įmonės B audiniai, išgabavimo į Vokietiją dokumentų kopijų, nes patiekta audinių partija buvo panaudota net trijų kalendorinių mėnesių siuvimo paslaugų užsakymui vykdyti ir tik tada visi pasiūti gaminiai bus išgabenti į Vokietiją. Todėl įmonė B pateikia mokesčių administratoriui raštišką pranešimą, kuriame nurodo, kad ji siuvimo gaminių, kuriems pasiūti buvo sunaudoti jos patiekti audiniai, išgabavimo iš Lietuvos įrodymus turės tik 201722m. lapkričio mėnesį.

Be to, įmonė B iš siuvimo įmonės A turi gauti (ne vėliau kaip lapkričio mėnesį) visus apskaičiavimus, įrodančius, kad visi jos patiekti audiniai tikrai buvo sunaudoti tiems drabužiams pasiūti, kurie išgabenti į Vokietiją.

9 2 pavyzdys

Lietuvos įmonė A (Marijampolė) augina avis ir kerpa jų vilną, kurią parduoda įmonei B (Alytus), čia vilna perdirbama į siūlus. Vėliau, šie siūlai parduodami įmonei C (Kaunas), kur iš jų mezgami megztiniai. Baigtus gaminius, įmonė C parduoda (teises disponuoti kaip savininkei perduoda) Švedijos įmonei D, kuri yra PVM mokėtoja Švedijoje ir įsigytas prekes išsigabena iš Lietuvos į Švediją (Stokholmą).

Įmonės A prekių tiekimas įmonei B, taip pat įmonės B prekių teikimas įmonei C - apmokestinami taikant standartinius PVM tarifus, kadangi prekės nėra išgabenamos iš Lietuvos bei nėra tenkinamos kitos sąlygos 0 proc. PVM tarifo taikymui.

Įmonės C prekių tiekimas įmonei D – prekių tiekimas į kitą valstybę narę, kurio metu prekės fiziškai išgabenamos iš Lietuvos teritorijos į kitą valstybę narę. Įmonė C galėtų taikyti 0 proc. PVM tarifą, jeigu turėtų 0 proc. PVM tarifą pagrindžiančius dokumentus.

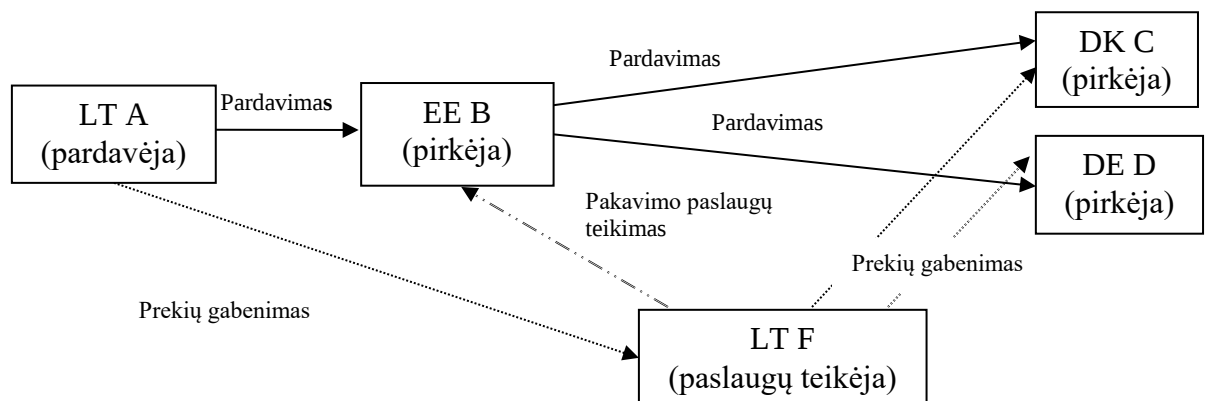
7. Lietuvos PVM mokėtojo išrašytoje kitos valstybės narės PVM mokėtojai prekių, apmokestinamų taikant 0 proc. PVM tarifą, PVM sąskaitoje faktūroje be kitų PVM įstatymo 80 straipsnio 1 dalyje nurodytų rekvizitų turi būti įrašyta nuoroda į Lietuvos PVM įstatymo 49 straipsnį ar į ~~PVM d~~ Direktyvos 2006/112/EB 138 straipsnio 1 dalį, reglamentuojančius 0 proc. PVM tarifo taikymą šiems tiekimams arba frazė, pvz., „tiekimas į kitą ES valstybę narę“.

8. Praktikoje dažnai pasitaiko atvejų, kai tų pačių prekių pardavimo sandoriuose dalyvauja daugiau nei 2 asmenys, t. y. tos pačios prekės yra perparduodamos vieno asmens kitam (pardavėjas parduoda pirkėjui, kuris savo ruožtu iškarto parduoda dar kitam pirkėjui, kuris prekes vėl iš karto perparduoda ir t.t.), taip sudarant neatsiejamas pardavimų grandines, t. y. pardavimų atvejus, kai iš visų sudarytų sandorių aplinkybių galima teigti, kad vienas po kito einantys pardavimai yra praktiškai neatskiriami laike, sandoriuose kaip neatsiskleidę tarpininkai dalyvaujantys asmenys iš anksto žino, kad prekės bus perparduodamos ir pan.

ESTT yra pripažinęs, kad kai dėl dviejų vienas po kito einančių tų pačių prekių tiekimų, vykdomų už atlyginimą tarp dviejų apmokestinamųjų asmenų, veikiančių kaip tokių, atliekamas vienas šių prekių siuntimas ar gabenimas Europos Sąjungos viduje, šiam siuntimui ar gabenimui gali būti priskirtinas tik vienas iš dviejų tiekimų, kuris vienintelis bus atleistas nuo mokesčio. Siekiant nustatyti, kurį iš dviejų tiekimų priskirti prie šio gabenimo, reikia išsiaiškinti, ar šis gabenimas vykdytas po antrojo tiekimo. Jei taip būtų, tik antrasis tiekimas turi būti laikomas tiekimu Europos Sąjungos viduje ir, konkrečiu atveju, atleidžiamas nuo mokesčio (bylos C-245/04 *EMAG Handel Eder*, C-430/09 *Euro Tyre Holding*, C-386/16 *Toridas*, C-628/16 *Kreuzmayr GmbH ir kt.*).

101 pavyzdys

Lietuvos įmonė A, PVM mokėtoja, pardavė prekes (džiovintus vaisius) Estijoje įsikūrusiai ir šioje šalyje registruotai PVM mokėtojai įmonei B EXW Vilnius sąlygomis. Įmonė B įsipareigojo įsigytas prekes išvežti iš Lietuvos teritorijos ir pateikti įmonei A dokumentus, įrodančius, kad prekės buvo išvežtos. Įmonė B, įsigijusi prekes, jas tą pačią ar kitą dieną pardavė Danijos įmonei C ir Vokietijos įmonei D, įsikūrusioms ir registruotoms PVM mokėtojoms šiose šalyse, tomis pačiomis EXW Vilnius sąlygomis. Prekės, prieš išgabenant jas iš Lietuvos teritorijos, buvo nuvežtos Lietuvos įmonei F, pakavimo paslaugoms suteikti.

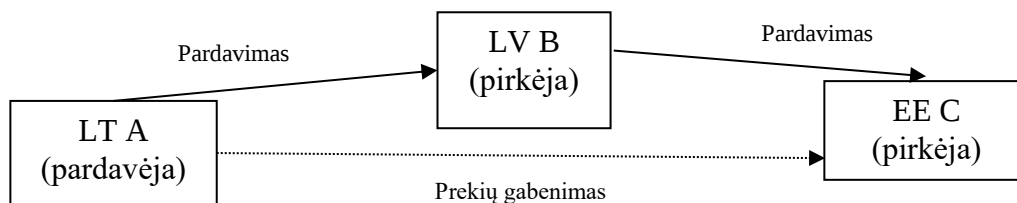
Įmonės A įvykdytas prekių tiekimas įmonei B nelaikomas prekių tiekimu į **kitą** valstybę narę, kadangi įmonė B įsigytas prekes perpardavė, t. y. disponavimo teises įmonei C ir įmonei D

perdavė dar šioms prekėms esant šalies teritorijoje ir dėl sandorio, įvykusio tarp įmonės A ir įmonės B, prekės fiziškai nebuvo išgabentos į kitą valstybę narę. Todėl toks tiekimas tarp įmonės A ir įmonės B laikomas įvykusi šalis teritorijoje ir apmokestinamas taikant standartinį PVM tarifą.

Įmonės B įvykdyti prekių tiekimo sandoriai įmonei C ir įmonei D, kai prekės įmonei C ir D po pakavimo paslaugų suteikimo fiziškai išsigabenamos į minėtas valstybes nares ir tenkinamos kitos sąlygos 0 proc. PVM tarifo taikymui, laikomi prekių tiekimu į kitas Europos Sąjungos valstybes nares. Dėl tokių sandorių įmonei B atsiranda prievolė registruotis PVM mokėtoja Lietuvoje (žr. PVM įstatymo 71 straipsnio komentarą), o patiektoms prekėms galėtų būti taikomas 0 proc. PVM tarifas, jeigu įmonė **B įsiregistruotų PVM mokėtoja Lietuvoje, turėtų 0 proc. PVM tarifą pagrindžiančius dokumentus bei pateiktų Prekių tiekimo ir paslaugų teikimo į kitas ES valstybes nares ataskaitą (FR0564 forma).**

112 pavyzdys

Lietuvos įmonė A, PVM mokėtoja, pardavė prekes Latvijos įmonei B, PVM mokėtojai, kuri užsakė transportą ir prekės buvo išgabentos į Estiją. Estijoje prekės buvo iš karto parduotos Estijos įmonei C, PVM mokėtojai. Lietuvos įmonė A Latvijos įmonei B prekes pardavė EXW Biržai sąlygomis, o Latvijos įmonė B prekes Estijos įmonei C pardavė CIP Talinas sąlygomis.

Įmonė A galėtų patiektoms prekėms taikyti 0 proc. PVM tarifą, jei turėtų visas šias aplinkybes patvirtinančius dokumentus, t. y.: kad, Latvijos įmonė B yra registruota PVM mokėtoja Latvijoje, **sandoris deklaruotas ataskaitoje (FR0564 forma)**, įsigytų prekių Latvijos įmonė neperpardavė ir teisių disponuoti jomis kaip savininkui Estijos įmonei C neperdavė Lietuvoje bei, kad prekės iš Lietuvos į kitą valstybę narę buvo išgabentos Latvijos įmonės B (pirkėjos) užsakymu (t. y. turėtų įrodymus, jog Latvijos įmonė B pardavė prekes Estijos įmonei C CIP Talinas sąlygomis, jog transportavimą užsakė Latvijos įmonė B ir pan.).

~~(PVMĮ 49 str. komentaras pakeistas ir papildytas pagal VMI prie FM 2019-02-22 raštą (18.4-31-2 E) RM-5928).~~

2. Taikant 0 procentų PVM tarifą apmokestinamos naujos transporto priemonės, tiekiamos bet kuriam asmeniui ir išgabenos iš šalies teritorijos į kitą valstybę narę (neatsižvelgiant į tai, kas (prekių tiekėjas, pirkėjas ar bet kurio iš jų užsakymu trečioji šalis) prekes gabena).

Komentaras

1. Kadangi pagal PVM įstatymo nuostatas tiekiamų ES valstybių narių pirkėjams naujų transporto priemonių pardavimo PVM visais atvejais apskaičiuojamas pirkėjo ES valstybėje narėje, todėl Lietuvos PVM mokėtojas į ES valstybę tiekiamoms naujoms transporto priemonėms turi teisę taikyti 0 proc. PVM tarifą. ~~PVM-0 (nulinis)~~ **0 proc.** PVM tarifas taikomas ne tik tokiu atveju, kai jos tiekiamos kitos ES valstybės narės PVM mokėtojai, bet ir tuo atveju, kai jos tiekiamos bet kuriam kitam asmeniui, t. y. nesvarbu, ar pirkėjas yra PVM mokėtojas ar ne, ar jis yra fizinis asmuo ar juridinis.

2. Tiekiamoms į kitas ES valstybes nares naujoms transporto priemonėms PVM mokėtojas 0 (~~nulinį~~) **proc.** PVM tarifą gali taikyti tik tokiu atveju, jei turi įrodymus, patvirtinančius, kad tos naujos transporto priemonės yra išgabentos iš Lietuvos teritorijos į kitą ES valstybę narę. Kokie tai gali būti įrodymai – žiūrėti PVM įstatymo 56 straipsnio komentare.

3. Šioje PVM įstatymo 49 straipsnio dalyje nurodytais atvejais taikant 0 proc. PVM tarifą gali būti apmokestinamos naujos keleiviams ir (arba) kroviniams vežti skirtos transporto priemonės, kurių sąvokos apibrėžimas pateiktas PVM įstatymo 2 straipsnio ~~nyje~~ **16 dalyje** (žr. 2 straipsnio komentarą).

4. Kitų ES valstybių PVM mokėtojams patiektų naujų transporto priemonių apmokestinimą taikant 0 proc. PVM tarifą reglamentuoja 49 straipsnio 1 dalis, todėl šie tiekimai deklaruojami Prekių tiekimo ir paslaugų teikimo į kitas Europos Sąjungos valstybes nares ataskaitoje FR0564 **forma**. Tuo tarpu kitų ES valstybių narių asmenims, nesantiems PVM mokėtojais, patiektų naujų transporto priemonių (taip pat apmokestintų taikant 0 proc. PVM tarifą) vertė minėtoje FR0564 formos ataskaitoje nedeklaruojama.

Be to, kaip nustatyta Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2004 m. kovo 1 d. [įsakymu Nr. VA-29](#) patvirtintų Pridėtinės vertės mokesčio deklaracijos ir kitų su šiuo mokesčiu susijusių formų užpildymo taisyklių 36.5 punkte, kai PVM mokėtojas mokestinio laikotarpio PVM deklaracijoje deklaruoja kitų ES valstybių narių pirkėjams patiektas naujas transporto priemones, apmokestintas taikant 0 proc. PVM tarifą, tai jis kartu su PVM deklaracija turi pateikti PVM sąskaitų faktūrų, kuriomis įformintas naujų transporto priemonių tiekimas, kopijas. Dokumentų, kuriais įformintas naujų transporto priemonių tiekimas į kitą valstybę narę, kopijas PVM mokėtojas turi pateikti per EDS paslaugą „Papildomo dokumento pridėjimas“, komentare pažymėdamas „Naujos transporto priemonės tiekimas“.

5. Išrašytoje patiektų naujų transporto priemonių PVM sąskaitoje faktūroje be kitų PVM įstatymo 80 straipsnyje nurodytų rekvizitų PVM mokėtojas turi nurodyti duomenis apie naują transporto priemonę (eksplotavimo pradžią, ridą, valandų skaičių) ir laisva forma duoti nuorodą į Lietuvos PVM įstatymo 49 straipsnį, į Direktyvos 2006/112/EB 138 straipsnį, reglamentuojančius 0 proc. PVM tarifo taikymą šioms tiekimams, arba frazę, pvz., „naujos transporto priemonės tiekimas į kitą ES valstybę narę“.

1 pavyzdys

Lietuvos įmonė A, PVM mokėtoja, kurios veikla naujų automobilių prekyba, 201922 m. liepos mėnesį patiekė Latvijos PVM mokėtojams naujų lengvųjų automobilių už 150 000 Eur, Lenkijos PVM mokėtojams – už 300 000 Eur, kurie buvo išgabenti iš Lietuvos, todėl jiems buvo taikytas 0 proc. PVM tarifas. Išrašytose minėtiems pirkėjams PVM sąskaitose faktūrose įmonė A be kitų rekvizitų (apmokestinamosios vertės, 0 proc. PVM tarifo ir kt.) būtinai turi nurodyti atitinkamai Latvijos ir Lenkijos pirkėjų PVM mokėtojų kodus, lengvųjų automobilių eksploatavimo pradžios datą, ridą pardavimo momentu, nuorodą į PVM įstatymo 49 straipsnį, į Direktyvos 2006/112/EB 138 straipsnį, arba pvz., frazę „naujos transporto priemonės teikimas į kitą ES valstybę narę“. Be to, įmonė A turi turėti naujų transporto priemonių išgabavimo iš Lietuvos įrodymus.

Patiektų Latvijos ir Lenkijos PVM mokėtojams lengvųjų automobilių vertė – 450 000 Eur (150 000 + 300 000) įrašoma į 201922 m. liepos mėnesio PVM deklaracijos 18 laukelį. Šių automobilių apmokestinamoji vertė (450 000 Eur) deklaruojama ir Prekių tiekimo ir paslaugų teikimo į kitas valstybes nares ataskaitos FR0564 formoje **13 laukelyje**. ~~Be to, kartu su mokestinio laikotarpio PVM deklaracija pateikiamos išrašytų patiektų naujų lengvųjų automobilių PVM sąskaitų faktūrų kopijos.~~

2 pavyzdys

Lietuvos įmonė B, PVM mokėtoja, kurios veikla naujų automobilių prekyba, 2022~~19~~ m. liepos mėnesį patiekė Latvijos viešajai įstaigai, ne PVM mokėtojai, naują lengvąjį automobilį už 60 000 Eur.

Lengvasis automobilis išgabentas iš Lietuvos. Įmonė B turi teisę patiektam automobiliui taikyti 0 proc. PVM tarifą. Išrašytoje Latvijos viešajai įstaigai PVM sąskaityje faktūroje įmonė B be kitų rekvizitų (apmokestinamosios vertės, 0 proc. PVM tarifo ir kt.) būtinai turi nurodyti lengvojo automobilio eksploatavimo pradžios datą, ridą pardavimo momentu, nuorodą į PVM įstatymo 49 straipsnį, į Direktyvos 2006/112/EB 138 straipsnį arba frazę „naujos transporto priemonės tiekimas į kitą ES valstybę narę“. Be to įmonė A turi turėti naujų transporto priemonių išgabenimo iš Lietuvos įrodymus.

Patiekto Latvijos viešajai įstaigai lengvojo automobilio apmokestinamoji vertė nurodoma 2022~~19~~ m. liepos mėnesio PVM deklaracijos 19 laukelyje. Be to, kartu su mokestinio laikotarpio PVM deklaracija pateikiama išrašytos patiekto naujo lengvojo automobilio PVM sąskaitos faktūros kopija.

~~(PVMĮ 49 str. 2 dalies komentaras pakeistas ir papildytas pagal VMI prie FM 2019-07-16 raštą (18.4-31-2 E) RM-21812).~~

3. Taikant 0 procentų PVM tarifą apmokestinamos akcizais apmokestinamos prekės, tiekiamos apmokestinamajam asmeniui arba juridiniam asmeniui, kuris nėra apmokestinamasis asmuo, kai šių asmenų kitų negu akcizais apmokestinamų prekių įsigijimas kitoje valstybėje narėje pagal Direktyvos 2006/112/EB 3 straipsnio 1 dalies nuostatas yra ne PVM objektas, ir išgabenamos iš šalies teritorijos į kitą valstybę narę (neatsižvelgiant į tai, kas (prekių tiekėjas, pirkėjas ar bet kurio iš jų užsakymu trečioji šalis) prekes gabena), kai jos laikantis Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo nuostatų gabenamos su akcizais apmokestinamų prekių gabenimo dokumentu ar su supaprastintu akcizais apmokestinamų prekių gabenimo dokumentu. ~~(49 str. 3 dalis pakeista pagal įstatymo redakciją Nr. [XI-1817](#), 2011-12-20)~~

Komentaras

1. Kai Lietuvos PVM mokėtojas į kitą ES valstybę tiekia akcizais apmokestinamas prekes (etilo alkoholį, alkoholinius gėrimus, apdorotą tabaką, energetinius produktus **ir kt.**), tai joms 0 proc. PVM tarifas taikomas ne tik šias prekes tiekiant PVM mokėtojui, bet ir tuo atveju, kai jos tiekiamos į kitą ES šalį narę juridiniam asmeniui, ne PVM mokėtojui.

2. PVM mokėtojas 0 proc. PVM tarifą gali taikyti tokiu atveju, jei turi dokumentus, patvirtinančius, kad tos prekės iš Lietuvos teritorijos išgabentos į kitą ES valstybę ir kad tų prekių gabenimas, laikantis Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo nuostatų, yra įformintas akcizais apmokestinamų prekių gabenimo dokumentu ar supaprastintu akcizais apmokestinamų prekių gabenimo dokumentu. Lietuvos Respublikos [akcizų įstatymo](#) 3 straipsnio 15 ir 26~~29~~ dalyse nustatyta, kad:

2.1. akcizais apmokestinamų prekių gabenimo dokumentas - dokumentas, naudojamas, kai akcizais apmokestinamos prekės (o jeigu tai energetiniai produktai - tik Akcizų įstatymo 2 priede nurodytos prekės) gabenamos taikant akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimą. ~~Akcizais apmokestinamų prekių gabenimo dokumento formą, jo naudojimo ir užpildymo taisyklės nustato 1992 m. rugsėjo 11 d. Europos Komisijos reglamentas 2719/92/EEB dėl gabenimo dokumento gabenant akcizais apmokestinamus produktus, kai jiems taikomas akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimas. Akcizais apmokestinamų prekių vežimo dokumentas parengiamas vadovaujantis 2009 m. liepos 24 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 684, kuriuo įgyvendinamos Tarybos direktyvos 2008/118/EB nuostatos, susijusios su akcizais apmokestinamų prekių,~~

kurioms pritaikytas akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimas, gabenimo kompiuterinėmis procedūromis(~~toliau – Reglamentas (EB) Nr. 684/2009~~), nuostatomis.

2.2. supaprastintas akcizais apmokestinamų prekių gabenimo dokumentas - dokumentas, naudojamas, kai akcizais apmokestinamos prekės, už kurias akcizai sumokėti, **komerciniams tikslams** gabenamos tarp valstybių narių **iš patvirtinto siuntėjo patvirtintam gavėjui**. Supaprastinto akcizais apmokestinamų prekių gabenimo dokumento formą, naudojimo ir užpildymo taisyklės nustato 1992 m. gruodžio 17 d. Europos Komisijos reglamentas 3649/92/EEB dėl supaprastinto lydimosio dokumento, skirto Bendrijos viduje judantiems akcizo mokesčiu apmokestinamiems produktams, kuriuos leista vartoti siunčiančioje valstybėje narėje.

~~Šių dokumentų formas, jų naudojimo ir užpildymo taisyklės galima rasti Europos Komisijos interneto svetainėje (www.europa.eu.int).~~

3. Išrašytoje patiektų akcizais apmokestinamų prekių PVM sąskaitoje faktūroje be kitų PVM įstatymo 80 straipsnyje nurodytų rekvizitų PVM mokėtojas laisva forma **turi duoti pateikti** nuorodą į Lietuvos PVM įstatymo 49 straipsnį ar į Direktyvos ~~77/388/EEB~~ ~~28~~ ~~c~~ ~~straipsnio~~ ~~A dalį~~ **2006/112/EB 138 straipsnį**, reglamentuojančius 0 proc. PVM tarifo taikymą šiems tiekimams, **arba tiesiog įrašyti iš PVM įstatymo sakini „Prekės tiekiamos į kitą Europos Sąjungos valstybę“ ir panašiai**. Kitų ES valstybių narių **apmokestinamiesiems** asmenims ar **juridiniams asmenims, kurie nėra apmokestinamieji asmenys**, nesantiems PVM mokėtojais, patiektų akcizais apmokestinamų prekių (apmokestintų taikant 0 proc. PVM tarifą) vertė minėtoje FR0564 formos ataskaitoje nedeklaruojama.

Pavyzdys

Lietuvos įmonė A, PVM mokėtoja, 200**422** m. birželio mėnesį Belgijos įmonei B, kuri turi juridinio asmens statusą, tačiau nėra įsiregistravusi PVM mokėtoja, tiekia alkoholinius gėrimus, įformintus PVM sąskaita faktūra. Be to, įmonė A turi atitinkamai patvirtintą supaprastinto akcizais apmokestinamų prekių gabenimo dokumento egzempliorių, kuris įrodo, kad prekės Belgijoje gautos. Šiuo atveju įmonė A, apmokestindama tiekiamus alkoholinius gėrimus, gali taikyti 0 ~~(nulinį)~~ **proc.** PVM tarifą. Šių patiektų prekių vertę įmonė A traukia į 200**422** m. birželio mėnesio PVM deklaracijos 189 laukelį.

4. Taikant 0 procentų PVM tarifą apmokestinamas prekių pervežimas į kitą valstybę narę (kuris laikomas prekių tiekimu pagal šio Įstatymo nuostatas), jeigu, tas prekes patiekus kitam asmeniui, joms pagal šio straipsnio 1-3 dalių nuostatas galėtų būti taikomas 0 procentų PVM tarifas.

Komentaras

1. Kai Lietuvos PVM mokėtojas savo disponuojamas prekes verslo tikslais persiveža (pats ar jo užsakymu kitas asmuo) į kitą valstybę narę (pvz., į kitoje valstybėje narėje esantį savo padalinį (fiksiuotą vietą), per kurį Lietuvos įmonė verčiasi ekonomine veikla toje šalyje ar pan.), tai toks prekių tiekimas laikomas prekių tiekimu už atlygį ir, nors prekės savininkas nesikeičia, toks tiekimas laikomas PVM objektu.

2. Tokiam prekių tiekimui (verslo tikslais į kitą valstybę pervežamoms prekėms) 0 proc. PVM tarifas taikomas tik tokiu atveju, jei Lietuvos įmonė kitoje ES valstybėje yra įsiregistravusi PVM mokėtoja ir turi įrodymus, nurodytus PVM įstatymo 56 straipsnyje, kad prekės išgabentos iš Lietuvos į ES valstybę narę.

3. Toks prekių tiekimas (pervežimas verslo tikslais į kitą ES valstybę), vadovaujantis PVM įstatymo 79 straipsnio 1 dalies 3 punktu, turi būti įforminamas PVM sąskaita faktūra, kurioje turi būti nurodomas asmens, pervežančio prekes į kitą valstybę narę ir joje įregistruoto PVM mokėtoju, PVM mokėtojo kodas, suteiktas jam toje valstybėje. Be to, išrašytoje PVM sąskaitoje faktūroje PVM

mokėtojas laisva forma turi duoti nuorodą į Lietuvos PVM įstatymo 49 straipsnį ar į Direktyvos 77/388/EEB 28c (arba 28a) straipsnį **2006/112/EB 138 straipsnį**, reglamentuojančius 0 proc. PVM tarifo taikymą šiems tiekimams, **arba tiesiog įrašomas iš PVM įstatymo sakinys „Prekės tiekiamos į kitą Europos Sąjungos valstybę“ ir panašiai.**

Taip pat Lietuvos PVM mokėtojas pritaikęs šiems tiekimams 0 proc. PVM tarifą Šiuos tiekimus – PVM mokėtojas kas ketvirtį turi juos deklaruoti pPrekių tiekimo ir paslaugų teikimo į kitas valstybes nares ataskaitos FR0564 formoje.

Pavyzdys

Lietuvos įmonė, PVM mokėtoja, į savo padalinį Estijoje veža prekes, kurias ji ketina vėliau panaudoti kitų prekių gamyboje. Lietuvos įmonė Estijoje yra įsiregistravusi PVM mokėtoja, turi Estijoje suteiktą PVM mokėtojo kodą, kurį nurodo išrašytoje gabenamų prekių PVM sąskaitoje faktūroje. Lietuvos įmonė turi dokumentus, patvirtinančius, kad prekės išgabentos iš Lietuvos (prekių gabenimo važtaraščius, patvirtinimą, kad prekės gautos ir už šias prekes Estijoje, kaip už prekes, įsigytas iš kitos ES valstybės, yra apskaičiuotas pardavimo PVM). Šiuo atveju, nepaisant to, kad Lietuvos įmonė neperleido prekių nuosavybės teisės, ji apmokestindama į savo įmonę Estijoje išgabentas prekes galės taikyti 0 ~~(nulinį)~~ **proc. PVM tarifą**. Šių prekių apmokestinamąją vertę įmonė traukia į PVM deklaracijos 178 laukelį „ES valstybių narių PVM mokėtojams išgabentos prekės“. Šių prekių apmokestinamąją vertę Lietuvos įmonė traukia į Prekių **tiekimo ir paslaugų teikimo** į kitas ES valstybes nares ataskaitos 13 eilutę.

4. Ne visais atvejais prekių pervežimas į kitą ES valstybę laikomas prekių tiekimu. Tokie atvejai nustatyti ~~PVM~~ **PVM** įstatymo 5-1 straipsnio 2 dalyje. Pvz., prekių tiekimu nelaikomi atvejai kai pagal PVM įstatymo nuostatas prekių tiekimo vieta iš Lietuvos persikelia į kitą ES valstybę, arba į kitą valstybę prekės iš Lietuvos laikinai išvežamos perdirbti, paslaugoms teikti, remontuoti ir pan. (žiūrėti PVM įstatymo 5-1 straipsnio komentarą).

Pavyzdys

Lietuvos įmonė A, PVM mokėtoja, perveža prekes į kitą ES valstybę narę garantiniam remontui atlikti (po remonto prekės bus grąžinamos atgal į Lietuvą), toks prekių pervežimas nelaikomas tų prekių tiekimu už atlygį, kadangi prekės į kitą valstybę narę, kurioje atliekamas šių prekių garantinis aptarnavimas, pervežtos laikinai (PVM įstatymo 5-1 straipsnio 2 dalies 5 punktas). Vadinasi, įmonei A prievolės nei deklaruoti tokių prekių pervežimo PVM deklaracijoje (FR0600 forma), nei skaičiuoti PVM nėra.

5. 0 procentų PVM tarifas netaikomas prekėms, apmokestinamoms taikant specialią schemą, nustatytą šio Įstatymo XII skyriaus trečiajame skirsnyje, išgabenamoms į kitą valstybę narę.

Komentaras

1. Kai tiekiamoms į kitas ES valstybes nares prekėms naudotoms prekėms, meno kūriniams, kolekciniais ir antikvariniams daiktams taikoma speciali apmokestinimo schema, tai tokioms prekėms ~~šiam~~ **PVM įstatymo** 49 straipsnyje nurodytas 0 proc. PVM tarifas netaikomas.

Tai reiškia, kad kai taikoma speciali apmokestinimo schema, tai tiekiamų į kitą ES valstybę narę prekių išrašytoje PVM sąskaitoje faktūroje nenurodomas 0 proc. PVM tarifas, o šių prekių apmokestinamoji vertė nedeklaruojama ~~ketvirtinėje pPrekių tiekimo ir paslaugų teikimo~~ į kitas valstybes nares ataskaitos FR0564 formoje.

Prekių tiekimo PVM sąskaitoje faktūroje, įforminančioje prekes, kurioms taikoma speciali apmokestinimo PVM schema, turi būti įrašyta nuoroda „Maržos apmokestinimo schema“ bei nurodoma kokių prekių pvz., „Naudotos prekės“, „Meno kūriniai“, ir kt.

Šių prekių tiekimo PVM sąskaitoje faktūroje PVM tarifas ir suma nenurodomi, o šių prekių apmokestinimo tvarką reglamentuoja PVM įstatymo XII skyriaus trečiojo skirsnio nuostatos.

6. Šio straipsnio 1 dalies nuostatos netaikomos, kai prekių tiekėjas nevykdo šio Įstatymo 88¹ straipsnyje nustatytos prievolės pateikti prekių tiekimo ir (arba) paslaugų teikimo į kitas valstybes nares ataskaitą arba kai jo pateiktoje prekių tiekimo ir (arba) paslaugų teikimo į kitas valstybes nares ataskaitoje nėra pateikta pagal šio Įstatymo 88¹ straipsnio 3 dalį centrinio mokesčių administratoriaus nustatyto turinio teisinga informacija apie šį tiekimą, išskyrus atvejus, kai prekių tiekėjas gali tokį informacijos nepateikimą arba teisingos informacijos nepateikimą tinkamai pagrįsti centrinio mokesčių administratoriaus nustatytu būdu.

1. Lietuvos PVM mokėtojai, tiekiantys į kitą valstybę narę prekes ir (arba) teikiantys paslaugas, kurių teikimo vieta pagal nuostatas, iš esmės tolygias PVM įstatymo 13 straipsnio 2 dalies 1 punkto nuostatoms yra kita valstybė narė, išskyrus paslaugas, kurios toje kitoje valstybėje narėje yra neapmokestinamos PVM arba apmokestinamos, taikant 0 proc. PVM tarifą, pasibaigus kalendoriniam mėnesiui iki kito kalendorinio mėnesio 25 dienos privalo pateikti vietos mokesčio administratoriui, kurio veiklos teritorijoje jie registruoti mokesčių mokėtojais, prekių tiekimo ir (arba) paslaugų teikimo į kitas valstybes nares ataskaitą Prekių tiekimo ir paslaugų teikimo į kitas Europos Sąjungos valstybes nares ataskaitos FR0564 forma ir jos pildymo, teikimo ir tikslinimo taisyklės patvirtintos Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2004 m. kovo 12 d. [isakymu Nr. VA-34](#) „Dėl Prekių tiekimo ir paslaugų teikimo į kitas Europos Sąjungos valstybes nares ataskaitos FR0564 formos užpildymo, teikimo ir tikslinimo taisyklių patvirtinimo“.

2. Lietuvos PVM mokėtojai, Lietuvoje tiekiamoms prekėms, kurios išgabenamos į kitą valstybę narę, negali taikyti 0 proc. PVM tarifo pagal PVM įstatymo 49 straipsnio 1 dalį, jeigu toks prekių tiekimas nėra tinkamai deklaruotas Prekių tiekimo ir paslaugų teikimo į kitas Europos Sąjungos valstybes nares ataskaitoje (FR0564 forma) ir PVM mokėtojas negali mokesčių administratoriui pagrįsti kodėl šios ataskaitos nepateikė.

3. Mokesčių mokėtojas mokesčių administratoriui teikia ataskaitas, vadovaujantis Mokesčių deklaracijų pateikimo, jų pateikimo termino pratęsimo ir mokesčių mokėtojų laikino atleidimo nuo mokesčių deklaracijų ir (arba) kitų teisės aktuose nurodytų dokumentų pateikimo taisyklių, patvirtintų Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2004 m. liepos 9 d. [isakymu Nr. VA-135](#) „Dėl Mokesčių deklaracijų pateikimo, jų pateikimo termino pratęsimo ir mokesčių mokėtojų laikino atleidimo nuo mokesčių deklaracijų ir (arba) kitų teisės aktuose nurodytų dokumentų pateikimo“ nustatyta tvarka. Šioje tvarkoje nustatyti atvejai, kada ir kaip galima pagrįsti, deklaracijų, ataskaitų nepateikimą.